

L4L

Iraanse mensenrechtenadvocaten: gelauwerd en gevangen

De Human Rights Award van de International Bar Association werd dit jaar in Dublin toegekend aan de Iraanse advocaat Abdolfattah Soltani. Hij zit een gevangenisstraf uit van dertien jaar. Zijn collega Nasrin Sotoudeh werd genomineerd voor de Martin Ennals Award. Beiden zijn vooraanstaande leden van het Iraanse Center of Human Rights Defenders. De oprichters zitten gevangen of leven in ballingschap.

Tekst: Tatiana Scheltema

Abdolfattah Soltani werd begin juni veroordeeld tot een gevangenisstraf van dertien jaar. Hij werd schuldig bevonden aan de in Iran gebruikelijke reeks van misdrijven tegen de staat: propaganda tegen het systeem, samenzwering tegen de nationale veiligheid, en het in ontvangst nemen van onwettige verdiensten – in dit geval de Mensenrechtenprijs van de stad Neurenberg. Soltani moet zijn straf uitzitten in de gevangenis van Borazjan, ruim duizend kilometer ten zuiden van Teheran, waar zijn familie woont.

Soltani was in 2001 één van de oprichters van het Defenders of Human Rights Center (DHRC), naast Mohammad Ali Dadkhah, Mohammad Seifzadeh, Mohammad Sharif en Nobelprijswinnares Shirin Ebadi. Ook dat wordt Soltani strafrechtelijk verweten. Het DHRC stond onder anderen honderden politieke gevangenen bij die na de verkiezingen van 2009 waren opgepakt.

Rechtbank als moker

Van de oorspronkelijke samenstelling van het DHRC is weinig meer over. Dadkhah en Seifzadeh zitten beiden voor ne-

gen jaar vast, Ebadi woont in ballingschap in de VS, en Sharif verloor deze zomer zijn baan als hoogleraar aan de Allameh Tabatabaei Universiteit. 'Het politieke establishment heeft het justitiële systeem van Iran veranderd in een instrument om de eigen belangen te dienen, in veel gevallen met behulp van een paar niet-onafhankelijke rechters. Zo worden de rechtbanken gebruikt als moker om de legitieme en wettelijke eisen van de bevolking neer te slaan,' schreef Soltani in een brief aan de IBA, die door zijn advocaat Mahnaz Parakand in Dublin werd voorgelezen. Soltani's dochter, inmiddels ook woonachtig buiten Iran, nam de prijs in ontvangst.

Nukken gevangenispersoneel

Soltani is samen met DHRC-lid Nasrin Sotoudeh ook grondlegger van de campagne tegen de doodstraf voor minderjarigen in Iran. Sotoudeh zit een gevangenisstraf van zes jaar uit. Zij was door L4L genomineerd voor de Martin Ennals Award, de jaarlijkse prijs van een consortium van tien mensenrechten-ngo's.

In een brief, een week eerder de gevangenis uitgesmokkeld, vraagt Sotoudeh aandacht voor de kinderen van gedetineerde politieke activisten, die voor schaarse bezoeken aan hun gedetineerde ouders afhankelijk zijn van de nukken van het gevangenispersoneel. Zij weet dan nog niet of ze de prijs heeft gewonnen. Dat bleek niet het geval: de prijs ging naar de Cambodjaanse monnik Luon Sovath, voor zijn strijd tegen illegale huisuitzettingen.

